

ЗАХИРАМЖА

2024 оной феввалиин 20

№ 121-р

Улаан-Үдэ хото

Оросой Холбоото Уласай Ой модоной кодексын 51, 53, 83-дахи статьянуудтай, «Хүн зониие ба газар дэбисхэрые байгалиһаа ба үйлэдбэрийһөө уламжалһан онсо ушаралта байдалһаа аршалалга тухай» гэхэн 1994.12.21-эй № 68 Холбоото уласай хуулитай, «Гал түймэрэй аюулгүй байдал тухай» гэхэн 1994.12.21-эй № 69 Холбоото уласай хуулитай, «Ой модон соо гал түймэрэй аюулгүй байдал сахиха Дүримүүдые баталха тухай» гэхэн 2020.10.07-ой № 1614 Оросой Холбоото Уласай Засагай газарай тогтоолтой, «Оросой Холбоото Уласта гал түймэрһөө һэргылхэ Дүримүүдые баталха тухай» гэхэн 2020.09.16-ай № 1479 тогтоолтой зохилдуулан, 2024 ондо гал түймэрэй аюулгүй байдалда бэлдэхэ һэргылэмжын ба бэлэдхэлэй хэмжээ ябуулгануудые, тэрэшэлэн 2024 оной намарай хаһада гал түймэрэй аюулгүй байдал хангаха нэмэлтэ хэмжээнүүдые бээлүүлхэ, албан газарнуудай ба эмхинүүдэй хоорондохи харилсаа залан хүтэлбэрилхэ, Буряад Уласай дэбисхэртэ ойн түймэрнүүдые ушаруулхагүйн талаар саг дары хэмжээнүүдые абаха ба тэдэниие саралга хангаха зорилготойгоор:

1. «Оршон тойронхи байдалые уһан-агаарай талаар шэнжэлхэ ба саг үргэлжэ адаглан шалгаха талаар Үбэр Байгалай хүтэлбэри» гэхэн холбоото уласай гүрэнэй бюджетнэ эмхи зургаанай филиал - оршон тойронхи байдалые уһан-агаарай талаар шэнжэлхэ ба саг үргэлжэ адаглан шалгаха талаар Буряадай түбэй үгэхэн агаарай (сагай уларилай) эрхэ байдал шэнжэлэлгын уридшалан тодорхойлоһон мэдээнүүдээр һаяын 5 хоногой туршада ой модон соо гал аюултай байдалай һайжархагүй, ой соо сагай уларилай эрхэ байдалһаа дулдыдан, IV ба V шатын түймэрэй аюултай байдалтай болохо, ойн түймэрнүүдһээ уламжалан, ой модон соо гал түймэртэ эсэргүүсэлгын онсо гурим нэбтэрүүлхэ ба (гү, али) онсо байдалай гурим соносхохо ушарта гүрэнэй засагай зургаанууд, нютагай өөһэдын хүтэлбэрийн байгууламжанууд Оросой Холбоото уласай Ой модоной кодексын 82-84-дэхи статьянуудай ёһоор тодорхойлогдоһон эрхэ түлөөлэлгэнүүдые хэрэглэн, хүсэндөө байһан хуули ёһонуудаар тогтоогдоһон гуримаар ой модон соо гал түймэрэй аюулгүй байдал хангаха зорилготойгоор ой соо эрхэтэдэй байлгые ба тэрээн соогуур унаа тээбэреэр ябалгые ба тэрэшэлэн ой соо тодорхой янзын ажал хүдэлмэри үнгэргэлгые хизаарлаха шиидхэбэри абаха гэжэ тогтоохо.

2. Буряад Уласай Засагай газарта, Сэрэгэй бэшэ зоние хамгаалгын ба онсо ушаралта байдалай Улас түрын агентствэдэ, Ойн ажахын Улас түрын агентствэдэ, Оросой Онсо ушаралта байдалай яаманай Буряад Уластахи гол хүтэлбэридэ уридшалан тухайлагдажа байһан байгаалиин аюултай үзэгдэлнүүд (гал түймэрэй онсо аюулай уридшалһан мэдээнүүд) тухай саг үргэлжэ адаглан шалгажа байлгы ба саг соонь мэдээсэл үгэлгы хангахыень «Оршон тойронхи байдалы уһан-агаарай талаар шэнжэлхэ ба саг үргэлжэ адаглан шалгаха талаар Үбэр Байгалай хүтэлбэри» гэхэн холбоото уласай гүрэнэй бюджетнэ эмхи зургаанай филиал - оршон тойронхи байдалы уһан-агаарай талаар шэнжэлхэ ба саг үргэлжэ адаглан шалгаха талаар Буряадай түбтэ (Усова Н.Б.) зууршалха.

3. Ойн ажахын Улас түрын агентствэдэ (Борошноев С.Г.):

3.1. 2024 ондо ой харууһалха, хамгаалха, хэргээхэ, хэрэглэхэ талаар гүрэнэй хүдэлмэринүүдэй хэмжээндэ ой соо гал түймэртэ эсэргүүсэлгэдэ тааруу зохид болголгын хэмжээ ябуулганууды саг соонь дүүргэлгы хангаха.

3.2. Ойн түймэрнүүдһээ уламжалһан гал түймэртэ эсэргүүсэлгын онсо гуримай ба ой соо онсо ушаралта байдалай орохо үедэ ойн жасын газарнуудта, эрхэтэдэй амаралтын газарта, тэрэ тоодо һайн дуранай дружинанууды, хасагуудай бүлгэмүүдэй (хасагууд) гэшүүды, Ойн ажахын Улас түрын агентствын оршон тойронхи хамгаалдаг ниитын инспекторнууды, Дотоодын хэрэгүүдэй Буряад Уластахи яаманай алба хаагшады (хэлсэһэнэй ёһоор) хабаадуулгатайгаар ой модо эрьен харууһалалгы эмхидхэлгэ хангаха.

3.3. Оросой Онсо ушаралта байдалай яаманай Буряад Уластахи гол хүтэлбэрийн, Дотоодын хэрэгүүдэй Буряад Уластахи яаманай, Мал эмнэлгы ба ургамалай ариг сэбэры хинаха талаар холбоото уласай албанай Эрхүү можо болон Буряад Уластахи хүтэлбэрийн, Буряад Уласай нютагай засагай аймагуудай, хотын тойрогуудай өөһэдын хүтэлбэрийн зургаануудай (хэлсэһэнэй ёһоор) түлөөлэгшэдэй хабаадалгатайгаар гал түймэрһөө ой хамгаалалгын талаар хуули ёһо эбдэлгэнүүды хэргылгэдэ шэглүүлэгдэһэн хэмжээ ябуулганууды үнгэргэлгы эмхидхэхэ.

3.4. 2024 оной апрелин 1 болотор 2024 оной гал түймэрэй аюултай хаһада бэлдэхэ асуудалаар гүрэнэй засагай һонирхоһон зургаануудай, нютагай өөһэдын хүтэлбэрийн зургаануудай, эмхинүүдэй, эмхи зургаануудай хабаадалгатайгаар зүблөө үнгэргэлгы эмхидхэхэ.

3.5. Ой харууһалха ба хамгаалха асуудалнуудаар мэдээсэлнүүды тушаан абаха ба бүридхэлдэ абаха ба хэрэг ябуулганууды залан хүтэлбэрилхэ нютаг можын диспетчерскэ албанай түхэрээн сүүдхын хүдэлмэри хангаха.

3.6. Оросой Онсо ушаралта байдалай яаманай Буряад Уластахи гол хүтэлбэрийн Хиналтын ажал ябуулгын ба хэргылэмжын хүдэлмэрийн

хүтэлбэрийн нютаг можын бага нэгэдэлнүүдтэ ойн түймэрнүүдэй гараһан тухай баримтата бэшэгүүдые саг соонь үгэлгыг хангаха.

3.7. «Захаамин аймаг» (Гонжитов С.В.), «Зэдын аймаг» (Шагжитаров В.П.), «Хяагтын аймаг» (Фомин А. Ю.), «Ахын аймаг» (Мадасов М.В.) гэхэн нютагай засагай байгууламжануудай толгойлогшонортой хамта хилэ һэтэ гараха түймэрнүүдһээ һэргылхэ хэмжээ ябуулгануудыг эмхидхэлгэ хангаха.

3.8. «Баунтын эвенк аймаг» гэхэн нютагай засагай байгууламжын толгойлогшо Н.П. Ковалев, «Яруунын аймаг» гэхэн нютагай засагай байгууламжын толгойлогшо Ч.М. Цыренжапов гэгшэдтэй Витимэй, Романовкын, Яруунын ба Кондинско ой модоной ажахынуудай хилэнүүд соо түймэрһөө ой модо хамгаалха талаар хуули ёһо эбдэлгэнүүдые һэргылгэдэ шэглүүлэгдэһэн хэмжээ ябуулгануудыг үнгэргэлгэ.

3.9. Гал түймэрэй аюулгүй байдал хангаха зорилготойгоор ой соо эрхэтэдэй байлгыг ба тэрээн соогуур унаа тээбэрээр ябалгыг ба тэрэшэлэн ой соо тодорхой янзын ажал хүдэлмэри үнгэргэлгыг хизаарлалгын эхилхэдэ, ойн харгынуудыг замай хүндэлэбшэнүүдээр хаалгыг, хиналта-табилгын пунктнуудыг байгуулгыг ба иимэ хизаарлалга хэгдэһэн газар дэбисхэрэй хилэнүүдээр зохихо хизаарлалга нэбтэрүүлһэн ба тэрэнэй хүсэндөө байха болзор тухай мэдээсэл заалгатайгаар 1 x 1,5 метрһээ бага бэшэ хэмжүүртэй һануулгын томо гаршагуудыг үлгэлгыг хангаха.

3.10. Ойн түймэрнүүдһээ уламжалан, ой соо онсо ушаралта байдал нэбтэрүүлхэ ба гүрэнэй засагай зургаануудай, нютагай өөһэдын хүтэлбэрийн зургаануудай харилсан хүдэлхэ Дүримүүдэй 2-дохи пунктын «в», «г» хуби зүйлнүүдээр хараалагдаһан ушарнуудта «Ойн түймэрнүүдһээ уламжалан, ой соо тогтоһон онсо ушаралта байдал тухай» гэхэн Оросой Холбоото Уласай Засагай газарай 2011.05.17-ой №376 тогтоолоор (саашадаа – Оросой Холбоото Уласай 2011.05.17-ой № 376 тогтоол) баталагдаһан иимэ онсо ушаралта эрхэ байдалда ойн ажахын Холбоото уласай агентствэдэ мэдээсэлгээр хэмжээнүүдые саг соонь абаха.

3.11. Ойн түймэрнүүдһээ уламжалан, ой соо онсо ушаралта байдал нэбтэрүүлхэ ба гүрэнэй засагай зургаануудай, нютагай өөһэдын хүтэлбэрийн зургаануудай харилсан хүдэлхэ Дүримүүдэй 2-дохи пунктын «б» хуби зүйлээр хараалагдаһан ушарта Оросой Холбоото Уласай Засагай газарай 2011.05.17-ой № 376 тогтоолоор баталагдаһан иимэ онсо ушаралта эрхэ байдалда онсо ушаралта байдал һэргылхэ ба усадхаха болон гал түймэрэй аюулгүй хангаха талаар Комиссида саг соонь мэдээсэлгээр хэмжээнүүдые абаха.

3.12. Гал түймэрэй аюултай хаһын эхилхэхээ урид өөрөө ябадаг машинануудай ба ондоо янзын техникын техническэ байдалай хойноһоо гүрэнэй хиналтын инспекциин хүтэлбэрийн түлөөлэгшэдэй хабаадалгатайгаар ойн түймэр унтарааха хүдэлмэри бээлүүлдэг мэдэлдэнь байһан гүрэнэй эмхи зургаануудай хүсэнүүдэй, техникын, түхээрэлгэнүүдэй ба түймэр унтараалгын хэрэгсэлнүүдэй, тэрэшэлэн ойн

түймэрнүүдые саралгын түсэбтэй зохилдуулан, ойн түймэрнүүдтэй тэмсэлгэдэ хабаадуулагдажа болохо хүсэнүүдэй ба арга хэрэгсэлнүүдэй бэлэн болголгын харалга эмхидхэхэ.

4. Буряад Уласай Байгаалиин нөөсын ба байгаали хамгаалгын яаман (Тумуреева Н. Н.) «Гал түймэрэй аюулгүй байдал тухай» гэхэн 1994.12.21-эй № 69-ФЗ Холбоото уласай хуулийн 30-дахи статьятай зохилдуулан, гал түймэртэ эсэргүүсэлгын онсо гурим нэбтэрүүлхэ тухай гуримшуулгын хуули ёһоной шийдхэбэри бэлдэхэ ба Оросой Холбоото Уласай Засагай газарай 2011.05.17-ной №376 тогтоолой ёһоор тогтоогдоһон гуримаар нютаг можын мэдэлэй ой соо онсо ушаралта байдалай гурим тогтоохо хэмжээнүүдые саг соонь абаха.

5. Сэрэгэй бэшэ зониие хамгаалгын ба онсо ушаралта байдалай Улас түрын агентствэдэ (Радикальцев Е.С.):

5.1. 2024 оной мартын 15 болотор Буряад Уластахи муниципальна аймагуудай, хотын тойрогуудай нютагай өөһэдын хүтэлбэрийн зургаануудай эльгээһэн дурадхалнуудые хараада абалгатайгаар ойн түймэрнүүдтэ ба ондоо газарай нюруу түхэлэй (байгаалиин) түймэрнүүдтэ орохо аюултай һуурин тосхонуудай, хүүгэдые амаралта ба тэдэнэй элүүржүүлгэ эмхидхэлгын дэбисхэрнүүдэй, саад гү, али огород ургуулагшадай дэбисхэрнүүдэй тоолбори тон шухала тооложо бүридхэхэ.

5.2. Буряад Уласай гүрэнэй гал түймэр саралгын албанай хүсэнүүдые ба арга хэрэгсэлнүүдые һуурин тосхонуудые ба экономикын барилгануудые тэдээндэ ойн түймэрнүүдэй ба ондоо газарай нюруу түхэлэй түймэрнүүдэй дамжан орохо аюулһаа халхалан хамгаалгада хабаадуулгы хангаха.

5.3. Буряад Уласай түймэрһөө хамгаалха гүрэнэй албанай хүсэнүүдые ба хэрэгсэлнүүдые һуурин тосхонуудые ба эдэй ажахын объектнүүдые ойн түймэрнүүдһээ ба ондоо газарай нюруу дээрэхи түймэрнүүдһээ хамгаалгада хабаадуулгы хангаха.

6. Оросой Онсо ушаралта байдалай яаманай Буряад Уластахи гол хүтэлбэридэ (Марков А.А.) зууршалха:

6.1. Хүсэндөө байһан хуулийн ёһоор, ойн ба ондоо газарай нюруу түхэлэй түймэрнүүдэй дамжан орохоор һуурин тосхонуудые, саад ургуулагшадай (дачын) аралжаанай бэшэ нүхэсэлнүүдые ба эдэй ажахын бэшэ объектнүүдые 2024 оной галай аюулһаа һэргылхэ хаһада бэлдэхэ хэмжээнүүдые абаха.

6.2. Буряад Уластахи нютагай засагай байгууламжануудай (аймагуудай, сомоной, хотын тойрогуудай) нютагай өөһэдын хүтэлбэрийн зургаануудтай харилсан, ойн түймэрнүүдһээ боложо, онсо ушаралта байдалай аюул тохёолдохо гү, али тохёолдоһон тухай, тэдэнэй хойшолонгуудые усадхалгын ябаса тухай хүн зондо саг үргэлжэ мэдээсэлгы хангаха.

6.3. Ойн түймэрнүүдэй һуурин тосхонуудта ба экономикын объектнүүдтэ дамжан орохо аюултай болоходо, нютагай түймэр саралгын-абаралгын гарнизоной хүсэнүүдэй ба арга хэрэгсэлнүүдэй бүлэглэлэй дутаха ушарта Холбоото уласай түймэр саралгын албанай Буряад Уластахи бага эмхинүүдэй хүтэлбэрилгын зургаанууды ба хүсэнүүды элсүүлгы хангаха.

6.4. Буряад Уласай дэбисхэртэ байгаалиһаа уламжалһан түймэрнүүдэй ушаруулһан онсо ушаралта байдал усадхалгада шэглүүлэгдэдэг Оросой Онсо ушаралта байдалай яаманай хүтэлбэрилгын зургаануудай ба хүсэнүүдэй Буряад Уласай онсо ушаралта байдал һэргылхэ ба усадхаха ниитэ нэгэн гүрэнэй эмхидхэлэй нютаг можын бага эмхинүүдэй хүтэлбэрилгын зургаануудтай ба хүсэнүүдтэй хэлсээтэйгээр хүдэлэлгы хангаха.

7. Зууршалха:

- «Баргажанай гүрэнэй байгаалиин газарай амидаралай оршоной хүрээлэнэй ба Үбэр Байгалай үндэхэтэнэй паркын нэгэдхэмэл хүтэлбэри» гэхэн холбоото уласай гүрэнэй бюджетнэ эмхи зургаанда (Овдин М.Е.), «Түнхэнэй» Үндэхэтэнэй парк» гэхэн холбоото уласай гүрэнэй бюджетнэ эмхи зургаанда (Байминов Б.В.), «Гүрэнэй Джергын байгаалиин хүрээлэн» гэхэн холбоото уласай гүрэнэй бюджетнэ эмхи зургаанда (Раднаев Н.Д.), «Байгалай гүрэнэй байгаалиин, газарай ой соо гал түймэрэй аюулгүй байдалай амидаралай оршоной хүрээлэн» гэхэн холбоото уласай гүрэнэй бюджетнэ эмхи зургаанда (Сутула В.И.) холбоото уласай удха шанартай онсо хамгаалагдадаг байгаалиин дэбисхэрнүүдэй хэмжээнүүды бээлүүлгэ, байгаалиһаа уламжалһан түймэрнүүды унтараалга эмхидхэхэ ба хангаха;

- «Түнхэнэй» Үндэхэтэнэй парк» гэхэн холбоото уласай гүрэнэй бюджетнэ эмхи зургаанда (Байминов Б.В.) «Түнхэнэй аймаг» гэхэн нютагай засагай байгууламжатай (Маншеев Ч.Б.) хамта хилэ һэтэ гараха түймэрнүүды элирүүлхэ ба саг үргэлжэ адаглан шалгажа байха хэмжээ ябуулганууды эмхидхэлгэ хангаха;

- «Улаан-Үдэ хото» гэхэн хотын тойрогой зөөрийн мэдэлдэ байһан хотын - Оросой Холбоото Уласай Оборонын яаманай «Ойн ажахын хүтэлбэри» гэхэн холбоото уласай бээ дааһан эмхи зургаанай Улаан-Үдын филиал (Лопин Е.А.), Оросой Холбоото Уласай Оборонын яаманай «Ойн ажахын хүтэлбэри» гэхэн холбоото уласай бээ дааһан эмхи зургаанай Шэтын филиал (Скурихина Ю.А.) Оросой Холбоото Уласай Оборонын яаманай ой соо гал түймэрэй аюулгүй байдалай хэмжээнүүды бээлүүлгэ эмхидхэхэ ба хангаха;

- «Хотын ойн хубаари дааһан зургаан» гэхэн нютагай засагай бюджетнэ эмхи зургаан (Солдаткин А.В.) ой соо түймэрэй аюулгүй байдалай хэмжээнүүды бээлүүлгэ эмхидхэхэ ба хангаха;

- ПАО «Россети Сибирь»-«Бурятэнерго» (Козлов С.Ю.) гэхэн хуби ниилүүлһэн нээмэл бүлгэмэй филиал, «ФСК ЕЭС» гэхэн хуби ниилүүлһэн

нээмэл бүлгэмэй филиал -МЭС-эй Үбэр Байгалай предприяти (Ануфриев Ю.А.), «РЖД» гэхэн хуби ниилүүлхэн нээмэл бүлгэмэй Зүүн-Сибирийн түмэр харгын филиалай Улаан-Үдын нютаг можын хүтэлбэри (Тимофеев В.Н.), «Ростелеком» гэхэн хуби ниилүүлхэн нээмэл бүлгэмэй Бурядай филиал (Здаров А.В.), «Бурятнефтепродукт» гэхэн хуби ниилүүлхэн нээмэл бүлгэм (Вашкевич Е.В.), Холбоото уласай харгын агентствын «Южный Байкал» холбоото уласай унаа тээбэрийн харгинуудай хүтэлбэри» гэхэн холбоото уласай һангай эмхи зургаан (Дугаров Б. Д.), «Байгалай буудал» онсо эдэй засагай бүхэлүүр» гэхэн хуби ниилүүлхэн бүлгэм (Шарипов М.Ю.) Оросой Холбоото Уласай Засагай газарай 2020.10.07-ой №1614 тогтоолоор (саашадаа - Ой соо гал түймэрэй аюулгүй байдалай дүримүүд) баталагдаһан Ой соо гал түймэрэй аюулгүй байдалай дүримүүдэй эрилтэнүүдые, тэрэшэлэн ой модото газарта дүтэ оршодог, хубиин зөөрийн мэдэлдэ гү, али ажал ябуулга эрхилжэ байһан объектнүүдтэ Оросой Холбоото Уласай Засагай газарай 2020.09.16-ай № 1479 тогтоолоор (саашадаа - Оросой Холбоото Уласта гал түймэртэй тэмсэхэ гуримай Дүрмүүд) баталагдаһан Оросой Холбоото Уласта гал түймэртэй тэмсэхэ гуримай дүримүүдые дүүргэлгы хангаха;

- Мал эмнэлгы ба ургамалай ариг сэбэры хинаха талаар холбоото уласай албанай Эрхүү можо болон Буряад Уластахи хүтэлбэри (Павлов В.А.) гүрэнэй газарай хиналта бээлүүлхэдэ, хүдөө ажахын хэрэглэмжын газарай хэһэгүүдэй хуулита эзэдэй хүдөө ажахын нуга сабшалангууды бог үбһэндэ барюулха ушарһаа хамгаалха ба нуга сабшалан үбһэ ногоо хуряалгы саг соонь үнгэргэлгэдэ анхаралаа хандуулха.

8. Буряад Уластахи нютагай засагай аймагуудай ба хотын тойрогуудай нютагай өөһэдын хүтэлбэрийн зургаануудта зууршалха:

8.1. Ойн түймэрнүүдтэ ба ондоо газарай нюруу түхэлэй (байгаалиин) түймэрнүүдтэ орохо аюултай һуурин тосхонуудай, хүүгэдэй амаралта ба тэдэнэй элүүржүүлгэ эмхидхэлгын дэбисхэрнүүдэй, саад эрхилэгшэдэй гү, али огород ургуулагшадай дэбисхэрнүүдэй тоолбори тон шухала тооложо бүридхэхэ дурадхалнууды Сэрэгэй бэшэ зониие хамгаалгын ба онсо ушаралта байдалай Улас түрын агентствэдэ 2024 оной феввалиин 25 болотор эльгээхэ.

8.2. Һуурин тосхонууды, хүүгэдэй амаралта ба тэдэнэй элүүржүүлгэ эмхидхэлгын дэбисхэрнүүды, саад эрхилэгшэдэй гү, али огород ургуулагшадай дэбисхэрнүүды ойн түймэрнүүдтэ ба ондоо газарай нюруу түхэлэй (байгаалиин) түймэрнүүдтэ орохо аюултай гэжэ үндэһэлхэн ушарта сэрэгэй бэшэ зониие хамгаалгын ба онсо ушаралта байдалай Улас түрын агентствэдэ зохихо тоолбориие шухала болгохо дурадхалнууды эльгээхэ.

8.3. Хүүгэды амаруулгын ба тэдэниие элүүржүүлгын эмхинүүдэй хүтэлбэрилэгшэдтэй, саад эрхилэгшэдэй ба огород ургуулагшадай аралжаанай бэшэ нүхэсэлнүүдэй түрүүлэгшэнэртэй Оросой Холбоото

Уласай Засагай газарай 2020.09.16-най №1479 тогтоолоор баталагдаһан Оросой Холбоото Уластахи түймэрһөө хэргылгын Дүримүүдэй 76-дахи пунктын эрилтэнүүдтэй зохилдуулан, хүүгэдэй амаралта ба тэдэнэй элүүржүүлгэ эмхидхэлгын дэбисхэрнүүдэй, саад эрхилэгшэдэй гү, али огород ургуулагшадай дэбисхэрнүүдэй паспортнуудые зохёон хараалха ба баталха шухала тухай ойлгууламжын хүдэлмэри ябуулха.

8.4. Газарай хэһэгүүдые түлбэритэ ашаглалгын хэлсээнүүдые баталха үедөө түлбэритөөр ашаглагшадай уялгануудта Оросой Холбоото Уласай Засагай газарай 2020.09.16-най №1479 тогтоолоор баталагдаһан Оросой Холбоото Уластахи түймэрһөө хэргылхэ Дүримүүдэй эрилтэнүүдтэй зохилдуулан, гал түймэрэй аюулгүй байдалай хэмжээнүүдые дүүргэхыень хараалха.

8.5. Саад эрхилэгшэдэй гү, али огород ургуулагшадай аралжаанай бэшэ нүхэсэлнүүдэй дэбисхэрнүүдэй хуулита эзэдтэй Оросой Холбоото Уластахи түймэрһөө хэргылгын Дүримүүдэй 67-дохи пунктын эрилтэнүүдтэй зохилдуулан, бог шорой ба хагданһаа саг соонь сэбэрлэлгэдэ шэглүүлэгдэһэн хэмжээ ябуулгануудые үнгэргэхэ шухала тухай ойлгууламжын хүдэлмэри үнгэргэхэ.

8.6. Ойдо зэргэлэн оршодог дэбисхэрнүүдые эмхидхэлэй-хуули ёһоной түхэлнүүдһээ ба зөөрийн түхэлнүүдһээ дулдыдалтагүйгөөр ашагладаг, хэрэглэдэг ба (гү, али) зонхилдог эмхи зургаануудтай, эмхинүүдтэй, бусад эрхэтэтэнэй нюурнуудтай, таряашанай (фермерэй) ажахынуудтай, ниитын нэгэдэлнүүдтэй, хубийн олзын хэрэг эрхилэгшэдтэй, тушаалта нюурнуудтай, оросой Холбоото Уласай эрхэтэдтэй, хариин эрхэтэдтэй, эрхэтэнэй эрхэгүй байдалтай нюурнуудтай Оросой Холбоото Уласта ой соо түймэрһөө хэргылгын Дүримүүдэй 70-дахи пунктын эрилтэнүүдтэй зохилдуулан, гал аюулгүй байдал хангаха талаар хэмжээ ябуулгануудые үнгэргэхэ шухала тухай ойлгууламжын хүдэлмэри ябуулха.

8.7. Тус захирамжын 1-дэхи пунктда заагдаһан нютагай засагай байгууламжын хилэ дотор гал түймэртэ эсэргүүсэлгын онсо гурим нэбтэрүүлхэ ба хүсээ буураһан тухай шийдхэбэри саг соонь абаха.

8.8. Оросой Холбоото Уласай Засагай газарай 2011.05.17-ой №376 тогтоолоор тогтоогдоһон гуримаар нютагай засагай мэдэлэй ой соо онсо ушаралта байдалай гурим нютагай засагай байгууламжын дэбисхэртэ нэбтэрүүлхэ хэмжээнүүдые саг соонь абаха.

8.9. Нютагай засагай аймагай, хотын тойрогой ниитэ нэгэн ээлжээнэй алба хаалгын-диспетчерскэ албанаар «Оросой Онсо ушаралта байдалай яаманай Буряд Уластахи гол хүтэлбэрийн доройтолой эрхэ байдалдахи хүтэлбэрилгын түб» гэһэн холбоото уласай һангай эмхи зургаанда ба мэдээсэлнүүдые тушаан абадаг ба бүридхэлдэ абадаг болон ой харууһалалга ба хамгаалгын асуудалнуудаар хэрэг ябуулгануудые залан хүтэлдэг нютаг можын диспетчерскэ албанда хэрэгтэй нютагай засагай байгууламжын дэбисхэртэ гал түймэртэ эсэргүүсэлгын онсо байдал

тогтоохо ба нютагай засагай мэдэлэй ой соо онсо ушаралта байдалай гурим нэбтэрүүлхэ, тэрэшэлэн байгаа ушарта зохихон гурим болюулха тухай саг дары мэдээсэхэ.

8.10. Ойн түймэрнүүдэй ба ондоо газарай нюруу түхэлэй (байгаалиин) түймэрнүүдэй дамжан орохо аюултай хуурин тосхонуудые нүүлгэн зайсуулха (ондоо тээшэнь нүүлгэхэ) түсэбүүдые 2024 оной мартын 1 болотор залан зааха.

8.11. Ойн түймэрнүүдэй ба ондоо газарай нюруу түхэлэй (байгаалиин) түймэрнүүдэй хуурин тосхонуудта дамжан орохо аюулай бии болоходо, онсо ушаралта эрхэ байдалда орохон хүн зон, үйлэдбэрийн ба нийгэмэй удха шанартай объектнүүд тушаа нүүлгэн зайлуулгын хэмжээ ябуулгануудые эмхидхэхэ ба үнгэргэхэ.

8.12. Ойн ажахын Улас түрын агентствэдэ 2024 оной майн 1 болотор номонуудай ба хотын тойрогуудай дэбисхэрнүүдтэ оршодог эрхэтэдэй амаралтын газарнуудай тоолбори бэлдэхэ ба эльгээхэ.

8.13. Номонуудай ба хотын тойрогуудай дэбисхэрнүүдтэ 2024 оной майн 1 болотор гал түймэрэй аюулгүй байлгын эрилтэнүүдтэй зохилдуулан, эрхэтэдэй амаралтын газарнуудые болбосон түхэлтэй болгохо хэмжээнүүдые абаха.

8.14. Нютагай засагай газарай хиналтые шангадхаха, тэрэнэй хоорондо газарай хэһэгүүдэй эрхэтэ эзэдэй болбосон түхэлтэй болголгын дүримүүдээр тогтоогдохон болзорто бог шорой, хуурай хагда ба үһэ ногоо саг соонь сэбэрлэлгэдэ шэглүүлэгдэһэн хэмжээ ябуулгануудые, тэрэшэлэн газар дэбисхэрнүүдые харууһалалгын ба болбосон түхэлтэй болголгын дүримүүдые сахингүй байлгатай холбоотой захиргаанай хуули ёһо эбдэлгэнүүдые гаргалгыг хэргылэлгээр ба хануулга хэлгээр болон гэмэ зэмэтэй нюурнуудые захиргаанай харюусалгада хабаададуулгын хэмжээ ябуулгануудые эмхидхэхэ ба үнгэргэхэ.

9. Буряад Уласай хотын, хүдөөгэй номонуудай нютагай өөһэдын хүтэлбэрийн зургаануудта зууршалха:

9.1. Ойн түймэрнүүдэй ба ондоо газарай нюруу түхэлэй (байгаалиин) түймэрнүүдэй дамжан орохо аюултай хуурин тосхонуудай гал түймэрэй аюулгүй байдалай паспортнуудые 2024 оной апрелин 1 болотор зохёон хараалха ба баталха.

9.2. 2024 оной мартын 1 болотор гал түймэртэ эсэргүүсэлгын хэмжээ ябуулгануудые дүүргэлгын хэмжээнүүдые нь ба саг болзориень заалгатайгаар ойтой зэргэлээд байдаг газарнуудай эзэдэй тоолбори тон шухала тоолон бүридхэжэ, Оросой Онсо ушаралта байдалай яаманай Буряад Уластахи гол хүтэлбэридэ тушааха.

9.3. Үйлэдбэрийн ба нийгэмэй удха шанартай объектнүүдтэ ба тэдэнэй оршондохон дэбисхэрнүүдтэ аварийна (гэнэ усалай болохогүйн түлөө тэмсэхэ) абаралгын ба ондоо хойшолуулашагүй хүдэлмэринүүдые байгаалиһаа ба үйлэдбэриһөө уламжалһан онсо ушаралта байдалые

hэргылхэ ба усадхаха хэрэг ябуулгануудай түсэбтэй зохилдуулан эмхидхэжэ үнгэргэхэ.

9.4. Онсо ушаралта байдалые hэргылхэ ба усадхаха хүсэнүүдые болон арга хэрэгсэлнүүдые байгуулга, бэлдэлгэ ба хэрэглэхээр бэлэн болголгыг дэмжэлгэ, эмхинүүдэй хүдэлмэрилэгшэдые хамгаалгын аргуудта ба онсо ушаралта байдалда ябуулха хэрэгүүдтэ хургалга хангаха.

9.5. Түймэрэй болохогүйн түлөө тэмсэхэ хайн дуранай харуулай бага эмхинүүдэй, тэрэ тоодотүймэр саралгын ба түймэр унтарааха зорилгонуудта тааруулагдахан техникэ бүтэн бүрин байлгын, тэдэниие яаралтайгаар хэрэглэлгэдэ саг үргэлжэ бэлэн байлгын ба техникэ түймэр саралгын шухала оньhon хэрэгсэлнүүдээр, зэр зэбсэгүүдээр, зөөрээр хангалгын, дулаасуулагдадаг газарта (гаражай бокснуудта) техникэ хадагалалгын, түлишэ-тоhодолгын хэрэгсэлнүүдэй нөөсэ байгуулгын ажал ябуулгануудые эмхидхэхэ, мүн хашагай энцефалит үбшэ hэргылхэ тарилга эмхидхэхэ ба гал түймэрнүүдые унтараалгын аргада хургалгыг, тэрэ тоодо хүтэлбэрилэгшэдые, түймэрэй болохогүйн түлөө тэмсэхэ хайн дуранай харуулай гэшүүдые томо түймэрнүүдые саралгада хургалгыг эмхидхэхэ эрхэ байдал 2024 оной мартын 15 болотор байгуулха.

9.6. Оршон тойронхи дэбисхэрнүүдтэ оршодог газаахи худагуудые түймэр унтарааха уha абалгада бэлэн байлгаха.

9.7. Оросой Холбоото Уласай гал аюултай тэмсэхэ Дүримүүдэй 75-дахи пунктын эрилтэнүүдтэй зохилдуулан, huурин тосхонуудта, тэрээн шадархи дэбисхэрнүүдтэ оршодог уha сөөрэмүүдhээ ба түймэр унтарааха уha абаха эрхэ байдал байгуулха.

9.8. Онсо ушаралта байдалай аюулай тохёолдохоёо байhan гү, али тохёолдохон тухай абяанай дохёо дуулгаха бүтэн бүрин хэрэгсэлнүүдээр хүн зоной ажагуудаг газарнуудые хангаха.

9.9. 2024 оной апрелин 1 болотор huурин тосхонуудай дэбисхэртэ байгаалин түймэрнүүдэй дамжан орохогүйн тула Оросой Холбоото Уласай Засагай газарай 2020.09.16-ай № 1479 тогтоолоор баталагдахан Оросой Холбоото Уластахи түймэрhөө hэргылхэ Дүримүүдэй эрилтэнүүдтэй зохилдуулан, гал түймэртэ эсэргүүсэлгын 10 метрhээ бага бэшэ үргэнтэй эрдэсэй зүйлтэй шугамуудые байгуулга (шэнэлэлгэ) байгуулгыг хангаха.

9.10. hомонуудай ба хотын тойрогуудай дэбисхэрнүүдые хүгжөөлгын түсэбүүдтэ, хэб зурагуудта ба бодолгонуудта гал түймэрэй аюулгүй байдал хангалгаар хэмжээ ябуулгануудые оруулалгыг хараалха.

9.11. Нютагай засагай газарай хиналтыг шангадхаха, тэрэнэй хоорондо газарай хэhэгүүдэй эрхэтэ эзэдэй болбосон түхэлтэй болголгын дүримүүдээр тогтоогдохон болзорто бог шорой, хуурай хагда ба үбhэ ногоо саг соонь сэбэрлэлгэдэ шэглүүлэгдэhэн хэмжээ ябуулгануудые, тэрэшэлэн газар дэбисхэрнүүдые харууhалалгын ба болбосон түхэлтэй болголгын дүримүүдые сахингүй байлгатай холбоотой захиргаанай хуули

eho эбдэлгэнүүдые гаргалгыг хэргылэлгээр ба хануулга хэлгээр болон гэмэ зэмэтэй нюурнуудыг захиргаанай харюусалгада хабаадауулгын хэмжээ ябуулгануудыг эмхидхэхэ ба үнгэргэхэ.

9.12. Буряад Уласай гүрэнэй засагай зургаануудта гал түймэрэй аюулгүй байлгын хэмжээнүүд тухай хүн зондо мэдээсэлгэдэ, тэрэ тоодо хүн зонтой суглаануудыг (зүблөөнүүдыг) эмхидхэхэ ба үнгэргэлгэдэ туһа хүргэхэ, тэрэшэлэн ажаһуугшадта ушархаяа байһан аюулнууд тухай мэдээсэлгын хүдэлмэридэ хүдөөгэй һуурин тосхонуудай старостануудыг хабаадуулха.

10. Буряад Уласай Унаа тээбэри, элшэ хүсэ ба харгын ажахы хүгжөөлгын талаар яаман (Гоге А.А.) өөһэдынгөө эрхэ түлөөлэлгэнүүдээр гал түймэрэй аюулгүй байдалай Дүримүүдэй эрилтэнүүдыг, улас түрын удха шанартай ниитын хэрэглэмжын, тэрэ тоодо ой соогуур гарадаг унаа тээбэрийн харгынуд тушаа Оросой Холбоото Уласай гал түймэрһөө хэргылгын Дүримүүдыг дүүргэлгыг хангаха.

11. Ойн ажахын Улас түрын агентствэдэ (Борошноев С.Г.), Буряад Уласай Байгаалин нөөсын ба байгаали хамгаалгын яаманда (Тумуреева Н.Н.), Сэрэгэй бэшэ зонийг хамгаалгын ба онсо ушаралта байдалай Улас түрын агентствэдэ (Радикальцев Е.С.):

- олондо мэдээсэл тараадаг хэрэгсэлнүүдыг хэрэглэн, тусхай номуудыг, зар тунхагай бүтээлнүүдыг, (тэрэ тоодо газар үлгэхэ) хэблэлгэтэйгээр ба тараалгатайгаар, тэрэшэлэн Интернетэй һужаада, тусхай сайтнуудта ба нийгэмэй һужаануудай албан ёһоной сүлжэнүүдэй мэдээсэл оруулалгатайгаар гал түймэрһөө хэргылхэ тухай идхан ойлгууламжын хүдэлмэри шангадхаха;

- ой соо гал түймэртэ эсэргүүсэлгын онсо гурим, онсо ушаралта байдалай гурим тогтоһон, Гал түймэрэй аюулгүй байдалай дүримүүдыг эбдэлхэнэй түлөө харюусалга, гал түймэртэ эсэргүүсэлгын онсо гуримай ба онсо ушаралта байдалай тогтоһон үедэ ой соогуур ябалгын хизаарлагдаһан тухай хүн зондо мэдээсэлгыг хангаха.

12. Оросой Онсо ушаралта байдалай яаманай Буряад Уластахи гол хүтэлбэридэ (Марков А.А.), «Баргажанай гүрэнэй байгаалийн газарай амидаралай оршоной хүрээлэнэй ба Үбэр Байгалай үндэһэтэнэй паркын нэгэдхэмэл хүтэлбэри» гэхэн холбоото уласай гүрэнэй бюджетнэ эмхи зургаанда (Овдин М.Е.), «Түнхэнэй» Үндэһэтэнэй парк» гэхэн холбоото уласай гүрэнэй бюджетнэ эмхи зургаанда (Байминов Б.В.), «Джергын» гүрэнэй байгаалийн хүрээлэн» гэхэн холбоото уласай гүрэнэй бюджетнэ эмхи зургаанда (Раднаев Н.Д.), «Байгалай гүрэнэй байгаалийн, газарай амидаралай оршоной хүрээлэн» гэхэн холбоото уласай гүрэнэй бюджетнэ эмхи зургаанда (Сутула В.И.), Оросой Холбоото Уласай Оборонын яаманай «Ойн ажахын хүтэлбэри» гэхэн холбоото уласай бээ даһан эмхи зургаанай Улаан-Үдын филиал (Лалин Е.А.), Оросой Холбоото Уласай

Оборонын яаманай «Ойн ажахын хүтэлбэри» гэхэн холбоото уласай бээ даахан эмхи зургаанай Шэтын филиал (Скурихина Ю.А.), «Хотын ойн хубаари даахан зургаан» гэхэн нютагай засагай бюджетнэ эмхи зургаан (Солдаткин А.В.), Буряад Уластахи нютагай засагай аймагуудай ба хотын тойрогуудай нютагай өөһэдын хүтэлбэрийн зургаануудта зууршалха:

- олондо мэдээсэл тараадаг хэрэгсэлнүүдые хэрэглэн, тусхай номуудые, зар тунхагай бүтээлнүүдые хэблэлгэтэйгээр ба тараалгатайгаар, энээн тухай үзэсхэлэнгүүдые, харалгануудые, конференцинүүдые эмхидхэлгэтэйгээр гал түймэрһөө хэргылхэ номнол шангадхаха;

- ой соо гал түймэртэ эсэргүүсэлгын онсо гурим, онсо ушаралта байдалай гурим тогтоһон, Гал түймэрэй аюулгүй байдалай дүримүүдые эбдэһэнэй түлөө харюусалга, гал түймэртэ эсэргүүсэлгын онсо гуримай ба онсо ушаралта байдалай тогтоһон үедэ тухай ой соогуур ябалгын хизаарлагдаһан тухай хүн зондо мэдээсэлгы хангаха.

13. Тус захирамжые бээлүүлхэ залан хүтэлбэрилэгшөөр Ойн ажахын Улас түрын агентство тодорхойло.

14. Тус захирамжада үгтэһэн даалгабаринуудые гүйсэдхэгшэд тэдэниие дүүргэһэн тухай мэдээсэлые тоосоото кварталай удаадахи нарын 5-ай үдэр хүрэтэр гал түймэрэй аюултай хаһын дүүрэтэр залан хүтэлбэрилэгшэдэ үгэхэ.

15. Тус захирамжада заагдаһан даалгабаринуудые дүүргэлгэ тухай хамтадхагдаһан мэдээсэл залан хүтэлбэрилэгшэ Буряад Уласай Засагай газарай Түрүүлэгшын орлогшо Альхеев И.А. квартал бүхэндэ тоосоото кварталай нарын удаадахи 15-ай үдэр хүрэтэр гал түймэрэй аюултай хаһын дүүрэтэр эльгээхэ.

16. Тус захирамжые дүүргэлгын хойноһоо хиналта бээлүүлхыень Буряад Уласай Засагай газарай Түрүүлэгшэ орлогшо Альхеев И.А. даалгаха.

17. Тус захирамжа гар табигдаһан үдэрһөө хүсэндөө орохо.

**Буряад Уласай Толгойлогшо -
Буряад Уласай Засагай
газарай Түрүүлэгшэ**

А. Цыденов